

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Znojmo, Holandská 2, příspěvková organizace

Holandská 2, 671 81 Znojmo

Identifikátor školy: 600 126 617

Termín konání komplexní inspekce: 22. – 25. duben 2003

Čj.:	127 1037/2003-11079
Signatura:	kl6aw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Původně pětiletá sídlištní mateřská škola (MŠ) s jednou speciální logopedickou třídou je umístěna ve středu města Znojma. Od 1. ledna 2003 nastoupila do funkce nová ředitelka, současně přešla škola do právní subjektivity a byly k ní přiřazeny dvě další mateřské školy, jako odloučená pracoviště. Jedna je trojtřídní (MŠ Loucká) v blízkosti kmenové MŠ a druhá je jednotřídní (MŠ Konice) 10 km vzdálená. Zřizovatelem celého komplexu je Město Znojmo. Všechny tři části mají školní jídelny, které vaří pro své děti a zaměstnance. Školní jídelna v Konicích vaří ještě pro děti a zaměstnance místní základní školy. Do mateřské školy bylo zapsáno ve školním roce 2002/2003 celkem 178 dětí, které navštěvují devět tříd s celodenním provozem. Tři třídy jsou věkově smíšené, ostatní jsou dělené podle věku dětí. V jednotlivých částech nebyla překročena určená kapacita.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce celé mateřské školy
- Materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- Průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

V mateřské škole pracuje sedmnáct kvalifikovaných učitelek včetně ředitelky. Dvě učitelky jsou navíc absolventky studia speciální pedagogiky, další toto studium letos končí. Tři učitelky mají snížený pracovní úvazek. Pracovní doba učitelek a jejich souběžné působení u dětí jsou využívány převážně promyšleně. Jen na vzdáleném odloučeném pracovišti není promyšleno personální obsazení k provozní době školy a pracovní doba učitelky k potřebám dětí.

Nástup nové ředitelky do funkce a současně aktuální sloučení zařízení s přechodem školy do právní subjektivity ovlivnilo celkový chod školy a kladlo značné nároky na práci vedení. Přestože je ředitelka ve funkci velmi krátkou dobu, má ujasněnou představu o řízení velkého kolektivu pracovníků. V řízení školy navázala na zaběhnuté způsoby práce jednotlivých pracovišť, které postupně vyhodnocuje a přizpůsobuje potřebám celé organizace, zvláště novým trendům v předškolní výchově. Vzhledem k povinnostem spojeným s převedením školy ze zálohové organizace na příspěvkovou se jí to ve všech oblastech zatím zcela nedaří. Také zavádění moderních metod a sjednocení výchovně-vzdělávacích programů na celé škole probíhá pomaleji. Při vedení školy se ředitelka opírá o kolektiv pracovníků zvláště své kmenové školy. Akceptuje však potřeby a podněty učitelek i z odloučených pracovišť, která pravidelně navštěvuje. Nedostatky sice postihuje, ale vzhledem k náročnosti práce dále s nimi nepracuje a opatření k jejich nápravě zatím neprovádí. Vztahy mezi učitelkami i provozními pracovníky jsou kolegiální. Všechny učitelky mají možnost se spolupodílet na tvorbě vzdělávacího programu školy, ke všem pracovníkům ředitelka přistupuje korektně a ohleduplně. Její vedení směřuje k sjednocení dlouhodobých záměrů školy. Přestože využívá společných pedagogických rad a aktuální informace jsou na odloučená pracoviště předávána operativně, zavádění nových způsobů práce je na jednotlivých pracovištích značně rozdílné. Vzhledem k některým zprostředkovaně přenášeným informacím a ne vždy důsledné kontrole není odborné

a metodické vedení zcela účinné. Zavádění nových způsobů práce a zkušeností do praxe je důsledkem menšího pochopení a nedostatečného příkladu zvláště na vzdálenějším pracovišti méně využíváno.

Organizace činnosti školy vychází z písemných dokumentů (organizační řád, vnitřní řád, směrnice, pokyny, opatření a zápisy), které ředitelka v současné době na základě zjištěných skutečností vyhodnocuje a přizpůsobuje novým podmínkám školy. V případě kmenové školy a blízkého odloučeného pracoviště jsou dokumenty k provozu školy zpracovány výstižně a vytváří rodičům i zaměstnancům jasný obrázek o celkovém chodu školy a ředitelce umožňují provádět účinnou kontrolu. Ředitelka velmi promyšleně stanovila pravidla chodu školy, postupný ranní provoz tříd vzhledem ke scházení dětí, vymezila práva i povinnosti a rozdělila kompetence zaměstnanců. Na vzdáleném odloučeném pracovišti nechala v platnosti původní „řády“, které jsou zpracovány velmi obecně. Neposkytují jasný obrázek o organizaci činnosti školy a obsahují formální i administrativní nedostatky.

Mateřská škola prokazuje velmi dobrou spolupráci s rodiči a dalšími subjekty. Organizuje řadu akcí samostatně i s rodiči, velmi dobře spolupracuje se Základní školou Loucká (společné akce, půjčování tělocvičny, učebny s počítači, představení dramatického kroužku a další). Na Městském úřadě Znojmo se děti mateřské školy účastní svým programem vítání občánků a koncem školního roku zvou zástupce úřadu na slavnostní rozloučení s budoucími školáky. V rámci speciální logopedické péče spolupracuje mateřská škola s pracovištěm pobočky Speciálního pedagogického centra Brno ve Znojmě. Každoročně se také v mateřské škole koná odborná pedagogická praxe studentů střední pedagogické školy.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy jako celku jsou na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Pro realizaci výchovně vzdělávacích činností má mateřská škola jako celek vhodné prostorové podmínky. Ve všech částech školy jsou odpovídající třídy, herny, šatny, hygienická zařízení, někde samostatná ložnice, nebo společná jídelna. Prostory pro děti jsou vybaveny starším i novým moderním nábytkem, otevřenými skříňkami a policemi. Většina tříd je členěna do vkusně upravených a dobře vybavených hracích koutů, které podněcují rozvoj spontánních i řízených činností. V některých třídách však prostorové uspořádání není příliš promyšleno z hlediska jeho efektivního využití a funkčnosti hracích koutů. Hrací kouty jsou sice označeny jako centra aktivit, ale svoji funkci neplní. Kmenová mateřská škola má v některých třídách moderní tělovýchovné vybavení, které podněcovalo děti k pohybovým aktivitám a ty toho bohatě využívaly. Velikost dětských stolků a židliček není ve většině tříd diferencována a neodpovídá rozdílné výšce dětí, v jedné třídě jeho množství neodpovídá počtu dětí ve třídě. U všech budov jsou průměrně vybavené školní zahrady, které umožňují pohybové i relaxační aktivity dětí. Ředitelka dle finančních možností postupně nahrazuje stávající starší vybavení modernějším dřevěným programem. U vzdáleného odloučeného pracoviště špatný technický stav některého vybavení zahrady omezuje jeho využití a ohrožuje bezpečnost dětí. Také malá třída, neúčelně rozmístěný nábytek a nedostatečné vybavení tělovýchovnými pomůckami nevytváří dobré podmínky pro rozvíjení pohybových aktivit dětí.

Ve všech třídách měly děti k dispozici pestrou nabídku hraček, pomůcek, doplňků a také dětské literatury, která nebyla vždy promyšleně využívána. Hračky a pomůcky byly umístěné na dosah dětí, ty s nimi manipulovaly samostatně. Na kmenové škole a blízkém odloučeném pracovišti mají vytvořeny ekologické kouty, které postupně vylepšují a dětem rozšiřují

poznatky z této oblasti. Ve vzdálenějším odloučeném pracovišti mají na velmi dobré úrovni vybavení pro výtvarné aktivity, což pozitivně ovlivňuje celkovou úroveň a výsledky dětí v této oblasti.

Ředitelka má jasnou představu o postupném obnovování zařízení všech částí školy. Je závislá na finančních možnostech a přidělené částky využívá s rozmyslem a účelně.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jako celku jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program s názvem „Hrou poznáváme svět“ vychází z *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22* a je zaměřený na rekreační, pohybovou a ekologickou výchovu. Obsahuje hlavní okruhy a měsíční témata vzdělávání pro celé zařízení. Podklady pro konkrétní činnosti s dětmi si samostatně vypracovávají učitelky jednotlivých tříd na všech pracovištích.

Výchovně-vzdělávací program i jeho realizace jsou v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena průkazným způsobem.

Ke sledování výsledků výchovně-vzdělávací práce si kolektiv školy zatím vytvořil pouze obecné cíle evaluace. Hodnocení probíhá formou popisu a evidování činností za uplynulé období, analýzu a hledání příčin a souvislostí v pedagogických přístupech neobsahuje. Získané informace tak neposkytují kvalitní zpětnou vazbu a pro plánování práce s dětmi slouží jen částečně.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je částečně účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Plánování a příprava výchovně-vzdělávací práce vychází ze školního programu. K jeho centrálně zvoleným tématům si učitelky jednotlivých tříd volí konkrétní činnosti práce s dětmi.

Při volných hrách byly v kmenové škole a blízkém odloučeném pracovišti děti motivovány účelně vybaveným a vkusně vyzdobeným prostředím. Podnětně na děti působila členitost tříd a zbudované hrací a ekologické koutky. Veškeré pomůcky a hračky měly děti volně k dispozici, vybíraly si svobodně činnosti a při nich se seberealizovaly. Prostory tříd i tělovýchovné nářadí využívaly k přirozenému pohybu. Učitelky neměly vždy zcela ujasněný cíl pro spontánní činnosti a aktivity dětí příliš neplánovaly. Do jejich her však vstupovaly citlivě a v roli partnera. Podporovaly osobnostní a sociální rozvoj dětí, vedly je k sebedůvěře a vzájemnému respektování. V některých případech přílišná tolerance a nedostatek řádu způsobovaly hluk ve třídě, prostoje a neukázněnost dětí. Práci dětí učitelky hodnotily pozitivně, ale ne vždy adresně a promyšleně tak, aby podporovaly další rozvoj činností. Záměrně se snažily klást dětem otázky, které rozvíjely slovní zásobu a vedly je k samostatnému

přemýšlení a řešení problému. Učitelky se chovaly k dětem vlídně a děti se na ně obracely s důvěrou. Ve třídách panovala převážně pracovní a přátelská atmosféra. Klidný průběh her byl narušován společně organizovanou svačinou.

Na vzdáleném odloučeném pracovišti probíhaly spontánní činnosti jen nahodile bez návaznosti k týdennímu tématu. Hry byly organizovány na základě zájmu dětí, bez promyšlené nabídky hraček a pomůcek, které by je rozvíjely. Hračky děti často střídaly. Učitelka jejich práci nehodnotila a slovní projev zaměřovala spíše k usměrňování konfliktů mezi dětmi. Spontánní činnosti probíhaly bez jasných pravidel. I přes malý počet dětí byly přechody k činnostem nadměru organizovány. Z projevů dětí byla patrná jejich závislost na učitelce.

Řízené činnosti

Způsob plánování je analytický a zdůrazňuje více řízené činnosti dětí. Obecně stanovené cíle dostatečně nerespektují věkové složení tříd a individualitu jednotlivých dětí. Na všech třech pracovištích byl program dětí během dne většinou organizovaný tradičním způsobem, při kterém byly jednotlivé činnosti podle stanoveného režimu od sebe odděleny a neprolínaly se.

Řízená činnost v kmenové škole a blízkém odloučeném pracovišti byla promyšlená. Zvolená témata vycházela z předchozích zkušeností a prožitků dětí. Menší děti si volně hrály, nebyly pro ně připravené podobné, méně náročné úkoly. Do práce se děti zapojovaly se zájmem a citovým zaujetím. Mohly se seberealizovat a uplatňovat svoji spontaneitu. Učitelky hodnotily práci dětí převážně pozitivně. Hovořily s nimi přirozeně na základě důvěry a partnerství. Při společně organizovaných činnostech slovní projev učitelek převyšoval. Děti se k sobě chovaly ohleduplně a vzájemně si dokázaly pomáhat. Při práci byly většinou samostatné. Řízené činnosti probíhaly velmi klidně a přirozeně. Ve třídách panovala spokojená pracovní atmosféra. Psychohygienické potřeby dětí byly ve většině tříd respektovány. Vytvořené podmínky při stolování nepodporovaly příliš rozvoj kulturnosti a samostatnosti dětí. Ne zcela byla respektována individuální potřeba odpoledního spánku.

Řízená činnost na vzdáleném odloučeném pracovišti byla většinou realizována v návaznosti k týdennímu tématu, bez většího zřetele na aktuální situaci. Úkoly byly stanoveny obecně. Motivace vedla spíše k vzbuzení zájmu a udržení pozornosti, než jako podnět k dětské činnosti. Vycházela sice z pozorování dětí, ale méně z jejich prožitků. Negativně působila frontálně organizovaná řízená činnost se všemi dětmi, při jejich velmi nízkém počtu. Učitelka při ní uplatňovala tradiční metody a formy práce zaměřené na plnění úkolů a výkon dětí. Děti se v průběhu těchto činností podřizovaly učitelce a zadané úkoly plnily dobře, pouze s občasnými projevy neukázněnosti. Z jejich reakcí byla patrná závislost na pokynech a neschopnost se zcela samostatně rozhodovat a seberealizovat. I když učitelka k dětem přistupovala ohleduplně, v rámci řízených činností přebírala aktivitu a děti slovně poučovala. Hodnotila je převážně pozitivně, ale neadresně a velmi málo tím posilovala jejich pocit úspěšnosti. Z hlediska psychohygieny převažovaly řízené aktivity na úkor spontánních.

Ve speciální třídě pro děti s vadami řeči jsou zajištěny tři hodiny individuální logopedické péče a rozvíjení jazykových dovedností dětí a pracují v ní tři učitelky. Jedna učitelka je plně kvalifikovaná, druhá studium končí a třetí odbornou kvalifikaci pro tuto třídu nemá. Předsedlá ředitelka zahajující tento školní rok, nevyužila k obsazení této třídy odbornosti všech učitelek na škole. V oddělené herně prováděla učitelka s jednotlivými dětmi přípravné cviky (dechová, průpravná a sluchová cvičení). Druhá prováděla individuálně komplexní logopedickou péči ve vybavené logopedické pracovně. Při individuální práci s dětmi byl kladen větší důraz na výslovnost hlásek a hláskových skupin, než na spontánní mluvní projev dětí. Ve třídě zůstávala jen malá skupina dětí, se kterou třetí učitelka vyrovnávala jejich individuální zatížení a uskutečňovala s nimi převážně pohybové aktivity.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Rozvoji pohybových dovedností dětí a jemné motorice je věnována dostatečná pozornost. Při sebeobsluze, převážně při stolování nejsou děti dostatečně vedeny k samostatnosti a také kulturnost prostředí při jídle byla zanedbávána. Zdvořilostní návyky učitelky důsledně nevyžadovaly. Komunikace a vztahy mezi dětmi byly, až na ojedinělé případy, většinou dobré. Vzájemné chování mezi dětmi a učitelkami i dětmi navzájem bylo vstřícné a ohleduplné. Většina poznatků, včetně těch, které se vztahovaly k životnímu prostředí, byla přiměřená věku. Výtvarné práce dětí a rozvoj tvořivosti a představitivosti při hrách a činnostech byly na dobré úrovni.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce při spontánních činnostech měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce při řízených činnostech měly průměrnou úroveň.

SOUČÁSTI ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Jak hlavní pracoviště (MŠ Holandská), tak obě odloučená pracoviště (MŠ Loucká a MŠ Konice) mají školní jídelny, které byly předmětem kontroly v oblasti mimo vzdělávání a jsou hodnoceny v protokolu.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Na mateřské škole v době inspekce byla k dispozici Zřizovací listina Mateřské školy, příspěvkové organizace Města Znojma ze dne 16. 9. 2002, s účinností ode dne 1. 1. 2003. Tato zřizovací listina v žádném svém oddíle nevyovídá o skutečnosti, že kmenová MŠ Holandská od 1. 1. 2003 sdružuje další dvě odloučená pracoviště (MŠ Loucká a MŠ Konice) i se svými školními jídelnami.

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo v době inspekce v řízení a nebylo k dispozici.

V době inspekce probíhala na odloučeném pracovišti MŠ Loucká odborná praxe studentů SPgŠ ve Znojmě. Studenti využívali při činnostech s dětmi tradiční pedagogické přístupy, které se při studiu na střední pedagogické škole zatím uplatňují.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 16. 9. 2002
2. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 012-228/99/Řep ze dne 1. září 1999 – Mateřská škola, Znojmo, Holandská 2
3. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 005-228/99/Řep ze dne 1. září 1999 – Mateřská škola, Znojmo, Loucká 7
4. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. N34-229/99/Řep ze dne 1. července 1999 – Mateřská škola, Znojmo, Konice 119
5. Delimitační dohoda ze dne 20. prosince 2002
6. Jmenovací dekret ředitelky mateřské školy vydaný starostou města Znojma ze dne 17. prosince 2002

7. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o mateřské škole (Znojmo, Holandská 2) podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 30. září 2002
8. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o mateřské škole (Znojmo, Loucká 7) podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 30. září 2002
9. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o mateřské škole (Znojmo, Konice 119) podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 23. září 2002
10. Školní vzdělávací program mateřské školy pro školní rok 2002/2003
11. Třídní programy jednotlivých pracovišť pro školní rok 2002/2003
12. Organizační řád mateřské školy, vnitřní řád mateřské školy
13. Směrnice zajišťující chod zařízení a jeho částí
14. Přehledy výchovné práce hospitovaných tříd
15. Evidenční listy a seznamy všech dětí ve školním roce 2002/2003
16. Přehledy docházek dětí ve školním roce 2002/2003
17. Rozhodnutí o zařazení dětí do mateřské školy dětí ve školním roce 2002/2003
18. Výjimky z počtu dětí projednané dne 24. 9. 2002
19. Dokumentace speciální logopedické třídy – logopedická a psychologická vyšetření, souhlasy rodičů k zařazení dětí, rozhodnutí o přijetí těchto dětí
20. Záznamy z pedagogických rad, provozních porad
21. Záznamy o kontrolní a hospitační činnosti ředitelky
22. Dotazníky pro rodiče z odloučeného pracoviště Loucká
23. Dotazník pro ředitele před inspekcí
24. Podkladová inspekční dokumentace– mateřské školy

ZÁVĚR

Práce na celém zařízení je pozitivně ovlivněna stabilním kolektivem pracovníků, které jsou plně kvalifikovány pro MŠ, některé navíc i pro práci v logopedické třídě. Ředitelce se zatím nedaří zavádět nové způsoby řízení, stejně jako plně sjednotit postupy při výchovně-vzdělávací práci na základě moderních trendů předškolní výchovy, což je dáno hlavně jejím krátkým funkčním obdobím.

Materiálně technické podmínky umožňují dostatečně realizovat program školy, některá pracoviště je však z důvodu málo promyšlené organizace plně nevyužívají.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností negativně ovlivňuje využívání tradičních způsobů práce s dětmi. Pozitivem pro mateřskou školu je zřízení speciální logopedické třídy, která svojí činností pomáhá zvládat komunikační problémy dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Vyhlídková	Jana Vyhlídková, v. r.
Členové týmu	Mgr. Ivana Běťáková	Ivana Běťáková, v. r.
Členové týmu	Mgr. Hana Tesaříková	Hana Tesaříková, v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

pí Eva Hrnčířová, pí Zdeňka Kociánová, pí Hana Linhartová

V Hodoníně dne 23. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Hana Buchtová, ředitelka školy

Hana Buchtová, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
----------------	--	---

Příslušný orgán státní správy OŠ KÚ Jihomoravského kraje Brno	7. 7. 2003	1037/2003
Zřizovatel Město Znojmo	7. 7. 2003	1037/2003
Rada školy -		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány